

สรุปผลการประชุม
คณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ
ครั้งที่ ๒/๒๕๖๒
วันศุกร์ที่ ๖ ธันวาคม พ.ศ.๒๕๖๒ เวลา ๑๓.๐๐ น.
ณ ห้องประชุมตึกภักดีบดินทร์ ทำเนียบรัฐบาล

ที่ประชุมได้พิจารณาและมีมติ ดังนี้

ฯลฯ

๔. มาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (คู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว)

๔.๑ รับทราบมาตรการรักษาเสถียรภาพราคาข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (คู่ขนานโครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกข้าว) เพื่อควบคุมปริมาณข้าวเปลือกในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมาย ๖.๕ ล้านตันข้าวเปลือก โดยขอรับจัดสรรงบประมาณจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) เป็นเงินจ่ายขาดเพื่อดำเนินโครงการ วงเงิน ๒,๕๗๒.๕ ล้านบาท ดังนี้

๔.๑.๑) โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (โดย ธ.ก.ส.)

๑) วงเงินสินเชื่อ ปริมาณ และราคาข้าวเปลือกในการจ่ายเงินกู้ วงเงินสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยกำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกที่ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๕ สิ่งเจือปนไม่เกินร้อยละ ๒ และกำหนดเป้าหมาย ปริมาณ ๑ ล้านตันข้าวเปลือก ราคาข้าวเปลือกในการให้สินเชื่อต่อตันในอัตราร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาดข้าวเปลือกเฉลี่ยในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา (เดือนกันยายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒) ดังนี้ ข้าวเปลือกหอมมะลิชนิด ๓๖ กรัมขึ้นไปในเขตพื้นที่ ๒๓ จังหวัด (ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด ภาคเหนือ ๓ จังหวัด ได้แก่ เชียงราย เชียงใหม่ และพะเยา) ต้นละ ๑๑,๐๐๐ บาท ข้าวเปลือกหอมมะลิชนิด ๓๖ กรัมขึ้นไป ที่ปลูกนอกพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ต้นละ ๙,๙๐๐ บาท และข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดยาว ต้นละ ๘,๗๐๐ บาท

๒) ค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือก (ต้องเก็บไว้อย่างน้อย ๑ เดือน ระยะเวลาไถ่ถอน ๕ เดือน) เกษตรกรที่เก็บไว้ในยุ้งฉาง ต้นละ ๑,๕๐๐ บาท สำหรับสถาบันเกษตรกรได้รับ ต้นละ ๑,๕๐๐ บาท (จำแนกเป็นสถาบันเกษตรกร ได้รับ ต้นละ ๑,๐๐๐ บาท และให้เกษตรกรที่นำข้าวมาฝากเก็บกับสถาบันเกษตรกร ต้นละ ๕๐๐ บาท)

๓) วงเงินสินเชื่อ เกษตรกร รายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท สหกรณ์การเกษตร ไม่เกิน สหกรณ์ละ ๓๐๐ ล้านบาท กลุ่มเกษตรกร ไม่เกินกลุ่มละ ๒๐ ล้านบาท วิสาหกิจชุมชน (รวมถึงศูนย์ข้าวชุมชน) ไม่เกินแห่งละ ๕ ล้านบาท

๔) ระยะเวลาจัดทำสัญญาเงินกู้ ตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึง วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๕) การระบายข้าวเปลือกโครงการ กรณีราคาข้าวในตลาดต่ำกว่าราคาให้สินเชื่อให้ขยายระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ออกไปอีกไม่เกิน ๓ คราว คราวละ ๑ เดือน หากราคาข้าวเปลือกยังไม่สูงขึ้นให้คณะอนุกรรมการติดตามกำกับดูแลการบริหารจัดการข้าวระดับจังหวัด ดำเนินการระบายข้าวเปลือกตามโครงการ

๔.๑.๒) โครงการสินเชื่อเพื่อรวบรวมข้าวโดยสถาบันเกษตรกร ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (โดย ธ.ก.ส.)

สนับสนุนสินเชื่อแก่สถาบันเกษตรกร ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร (ไม่รวมชุมนุมสหกรณ์ทุกประเภท) กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชน เพื่อรวบรวมข้าวเปลือกเพื่อจำหน่าย และ/หรือเพื่อการแปรรูป เป้าหมาย ๑.๕ ล้านตันข้าวเปลือก วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย ๑๕,๐๐๐ ล้านบาท และจำนวนสินเชื่อคงเหลือภายในระยะเวลาโครงการฯ ไม่เกิน วงเงินสินเชื่อเป้าหมาย โดยคิดอัตราดอกเบี้ย ในอัตรา MLR-๑ ต่อปี เท่ากับร้อยละ ๔ ต่อปี (ปัจจุบัน MLR ร้อยละ ๕ ต่อปี) โดยมีผู้รับผิดชอบ ดังนี้ (๑) สถาบันเกษตรกรรับภาระดอกเบี้ยร้อยละ ๑ ต่อปี และ (๒) คชก. รับภาระชดเชยดอกเบี้ยร้อยละ ๓ ต่อปี ระยะเวลาจ่ายเงินกู้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๐ กันยายน ๒๕๖๓ ระยะเวลาชำระหนี้ไม่เกินวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ และระยะเวลาโครงการตั้งแต่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ วงเงินงบประมาณ ๕๖๒.๕๐ ล้านบาท

๔.๑.๓) โครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าข้าวในการเก็บสต็อก ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (โดยกรมการค้าภายใน)

ให้ผู้ประกอบการค้าข้าวที่เข้าร่วมโครงการเก็บสต็อก ในรูปข้าวเปลือกและข้าวสาร เพื่อดูดซับผลผลิตในช่วงที่ผลผลิตออกสู่ตลาดมาก เป้าหมายดูดซับ ๔ ล้านตันข้าวเปลือก โดยซื้อข้าวเปลือกจากเกษตรกร/ผู้รวบรวม ในราคาตลาดตามการค้าปกติ เก็บสต็อกอย่างน้อย ๖๐ - ๑๘๐ วัน (๒ - ๖ เดือน) นับแต่วันที่รับซื้อ โดยระยะเวลารับซื้อ ตั้งแต่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๐ เมษายน ๒๕๖๓ (ภาคใต้ ๑ มกราคม - ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๓) และระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่ ๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ - ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๔ โดยรัฐชดเชยดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๓ วงเงิน ๕๑๐ ล้านบาท

๔.๒ เห็นชอบการจัดสรรวงเงินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือก (เพิ่มเติม) โดยให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรวงเงินจากงบประมาณ ปี ๒๕๖๔ และปีถัดๆ ไป วงเงินรวมทั้งสิ้น ๑,๓๗๐.๗๒ ล้านบาท ตามที่ ธ.ก.ส. เสนอ เพื่อให้การดำเนินโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ โดยขอให้รัฐบาล ภาระเงินชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. จากการให้สินเชื่อเกษตรกร/สถาบันเกษตรกรตามโครงการฯ ในอัตราร้อยละ ๒.๕๐ ต่อปี รวมถึงภาระค่าใช้จ่ายกรณีที่มีการระบายข้าว ได้แก่ ค่าขนย้ายข้าวเปลือก ต้นทุนเงินค่าขนย้ายข้าว และส่วนต่างภาระขาดทุนจากการระบายข้าวร้อยละ ๑๐ ของวงเงินสินเชื่อ โดยจำแนกเป็น

๔.๒.๑) ค่าชดเชยดอกเบี้ย ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือน ของ ธ.ก.ส. (ปัจจุบัน ร้อยละ ๑.๔ ต่อปี) บวก ๑ เท่ากับ ๒.๕๐ ต่อปี ซึ่งเป็นอัตราที่กระทรวงการคลัง สำนักงบประมาณ และ ธ.ก.ส. ทำความตกลงในการชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. และกระทรวงการคลัง ได้นำเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบแล้ว เมื่อวันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๒ และค่าบริหารโครงการฯ ในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปีระยะเวลา ๖ เดือน รวมวงเงิน ๓๔๐.๐๐ ล้านบาท

๔.๒.๒) ค่าใช้จ่ายกรณีที่มีการระบาย ได้แก่ ค่าขนย้ายข้าวเปลือก ต้นทุนเงินค่าขนย้ายข้าว และส่วนต่างภาระขาดทุนจากการระบายข้าว วงเงิน ๑,๐๓๐.๗๒ ล้านบาท

ฯลฯ

ฝ่ายเลขานุการ นบข.
กรมการค้าภายใน
ธันวาคม ๒๕๖๒

โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓

๑. หลักการและเหตุผล

มติที่ประชุมคณะอนุกรรมการกำกับติดตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจรวันที่ ๑๔ พฤษภาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบให้นำเสนอการดำเนินงานตามแผนการผลิตและการตลาดข้าวครบวงจร ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ ประกอบด้วย ๕ ช่วง ได้แก่ (๑) ช่วงการกำหนดอุปสงค์อุปทาน (๒) ช่วงการผลิต (๓) ช่วงการเก็บเกี่ยวและหลังเก็บเกี่ยว (๔) ช่วงการตลาดในประเทศ และ (๕) ช่วงตลาดต่างประเทศ ซึ่งปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ กำหนดความต้องการใช้ข้าว (Demand) ปริมาณ ๓๒.๔๘๑๐ ล้านตันข้าวเปลือก กำหนดอุปทาน (Supply) ปริมาณ ๓๔.๑๕๗๙ ล้านตันข้าวเปลือก ส่วนต่างข้าวเปลือกคงเหลือ ๑.๖๗๖๙ ล้านตันข้าวเปลือก ดังนั้น ป้องกันมิให้เกิดปัญหาผลผลิตข้าวเปลือกออกสู่ตลาดพร้อมกันในฤดูเก็บเกี่ยว จึงเห็นสมควรให้มีโครงการชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ โดยสนับสนุนสินเชื่อให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรเก็บข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางของตนเองในช่วงฤดูเก็บเกี่ยวไว้รอขายซึ่งจะส่งผลให้ราคาข้าวเปลือกในตลาดมีเสถียรภาพ ซึ่งมติที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารจัดการข้าว ครั้งที่ ๔/๒๕๖๒ วันที่ ๒๗ พฤษภาคม ๒๕๖๒ และคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ ครั้งที่ ๑/๒๕๖๒ วันที่ ๒๑ สิงหาคม ๒๕๖๒ เห็นชอบโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี โครงการสินเชื่อรวบรวมข้าวเพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มโดยสถาบันเกษตรกร และโครงการชดเชยดอกเบี้ยให้ผู้ประกอบการค้าในการเก็บสต็อกข้าว ทั้งนี้ โครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ (โครงการฯ) จะเป็นวิธีหนึ่งในการชะลอปริมาณข้าวเปลือกไม่ให้ออกสู่ท้องตลาดพร้อมกันในฤดูเก็บเกี่ยว โดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จ่ายสินเชื่อโครงการฯ แก่เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกร (สถาบันฯ) ที่เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเก็บรักษาข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางของตนเอง ช่วยให้ราคาข้าวเปลือกในตลาดมีเสถียรภาพ

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรักษาราคาข้าวเปลือกให้มีเสถียรภาพโดยเก็บข้าวเปลือกในยุ้งฉางมิให้ออกสู่ตลาดพร้อมกันจำนวนมาก

๒.๒ เพื่อให้ความช่วยเหลือด้านการเงินแก่เกษตรกรในระหว่างรอการขายผลิตผล

๒.๓ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพหรือยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร

๓. เป้าหมาย

๓.๑ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อโครงการให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรในเขตพื้นที่ปลูกข้าวหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวทุกจังหวัดทั่วประเทศ วงเงิน ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท เพื่อชะลอข้าวเปลือกไว้ในยุ้งฉางเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร ๑ ล้านตันข้าวเปลือก

๓.๒ กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรจ่ายค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือกหอมมะลิและข้าวเปลือกเหนียวในยุ้งฉางในอัตราตันละ ๑,๕๐๐ บาท วงเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาท

๓.๓ ข้าวเปลือกที่เข้าร่วมโครงการ จำแนกเป็น

๓.๓.๑ ข้าวเปลือกหอมมะลิในเขตพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ได้แก่ จังหวัดในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ๒๐ จังหวัด และภาคเหนือ ๓ จังหวัด (เชียงราย เชียงใหม่ พะเยา)

๓.๓.๒ ข้าวเปลือกหอมมะลินอกเขตพื้นที่ ๒๓ จังหวัด

๓.๓.๓ ข้าวเปลือกเหนียว

๔. ลักษณะการดำเนินการ

๔.๑ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อโครงการสินเชื่อชะลอการขายผลผลิตแก่เกษตรกรและสถาบันฯ ผู้กู้เข้าร่วมโครงการฯ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในครัวเรือนหรือค่าใช้จ่ายในการรับซื้อข้าวเพื่อเก็บไว้ในยุ้งฉางของตนเองเป็นการชะลอปริมาณข้าวเปลือกนาปีไม่ให้ออกสู่ตลาดพร้อมกัน วงเงินสินเชื่อ ๑๐,๐๐๐ ล้านบาท

๔.๒ รัฐบาลรับภาระดอกเบี้ยแทนเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรผู้กู้ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือนของ ธ.ก.ส. บวก ๑ เท่ากับ ๒.๔๐ ต่อปี (ปัจจุบันอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือนร้อยละ ๑.๔๐ ต่อปี) วงเงิน ๒๔๐ ล้านบาท และค่าบริหารโครงการให้ ธ.ก.ส. ในอัตราร้อยละ ๒ ต่อปีของวงเงินสินเชื่อโครงการฯ ระยะเวลา ๖ เดือน วงเงิน ๑๐๐ ล้านบาท รวมวงเงิน ๓๔๐ ล้านบาท

๔.๓ กองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (กองทุนฯ) จ่ายค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวให้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการนำข้าวเปลือกขึ้นยุ้งฉางและการดูแลรักษาข้าวเปลือกมิให้เสื่อมสภาพก่อนสิ้นระยะเวลาโครงการฯ วงเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาท

๔.๔ กรณีราคาข้าวเปลือกในตลาดต่ำกว่าราคาข้าวเปลือกที่ให้สินเชื่อตามโครงการฯ กำหนดให้มีการระบายข้าวเปลือกโครงการฯ ซึ่งผู้เข้าร่วมโครงการฯ ไม่ได้ถอนโดยรัฐบาลชดเชยภาระส่วนต่างระหว่างราคาข้าวเปลือกในการให้สินเชื่อโครงการฯ กับราคาข้าวเปลือกจากการระบายให้ ธ.ก.ส. โดยกำหนดวงเงินชดเชยภาระส่วนต่างฯ ในอัตราร้อยละ ๑๐ ของวงเงินสินเชื่อโครงการฯ วงเงิน ๑,๐๐๐ ล้านบาท

๔.๕ ในกรณีที่มีการระบายข้าวเปลือก ธ.ก.ส. สำรองจ่ายค่าขนย้ายข้าวเปลือกในการระบายฯ ในอัตราตันละไม่เกิน ๓๐๐ บาท วงเงิน ๓๐ ล้านบาท โดยรัฐบาลจ่ายคืนค่าขนย้ายข้าวเปลือกที่ ธ.ก.ส. ตามวงเงินที่สำรองจ่ายและชดเชยต้นทุนเงินให้ ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ ๑๒ เดือนของ ธ.ก.ส. บวก ๑ วงเงิน ๐.๗๒ ล้านบาท

๕. แผนการดำเนินการ

๕.๑ ราชทรงพลาณิษฐ์ (พณ.) เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คบท.) พิจารณาโครงการตามมาตรการ

๕.๒ พณ. เสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) พิจารณาเห็นชอบโครงการ

๕.๓ พณ. เสนอโครงการตามมาตรการต่อกระทรวงการคลังพิจารณา

๕.๔ พณ. เสนอที่ประชุมคณะอนุกรรมการกลั่นกรองเรื่องเสนอคณะกรรมการบริหารกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร พิจารณา

๕.๕ พณ. เสนอที่ประชุมคณะกรรมการบริหารกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกร (คบท.) อนุมัติงบประมาณจ่ายขาดค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวตามโครงการ

๕.๖ พณ. เสนอที่ประชุมคณะกรรมการนโยบายและบริหารข้าวแห่งชาติ (นบข.) ให้ความเห็นชอบวงเงินชดเชยดอกเบี้ยให้ ธ.ก.ส. จากการให้สินเชื่อโครงการฯ รวมถึงวงเงินที่ ธ.ก.ส. สำรองจ่ายในกรณีที่มีการระบายข้าวเป็นค่าใช้จ่ายในการขนย้ายข้าวเปลือกพร้อมทั้งวงเงินชดเชยต้นทุนเงิน วงเงินชดเชยส่วนต่างภาระขาดทุนจากการระบายข้าวและเสนอที่ประชุมคณะรัฐมนตรี พิจารณา

๕.๗ ธ.ก.ส. เริ่มดำเนินโครงการเมื่อ คบท. อนุมัติงบประมาณค่าฝากเก็บฯ และคณะรัฐมนตรี มีมติอนุมัติโครงการ

๖. ขั้นตอน/วิธีการดำเนินการ

๖.๑ คุณสมบัติผู้เข้าร่วมโครงการ

๖.๑.๑ เป็นเกษตรกรผู้ปลูกข้าว และขึ้นทะเบียนเกษตรกรผู้ปลูกข้าวประจำปี ปี ๒๕๖๒ กับกรมส่งเสริมการเกษตร และผลผลิตข้าวเปลือกยังเป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง

๖.๑.๒ เป็นสถาบันฯ ที่มีเกษตรกรรายคนเป็นสมาชิกและได้รับการขึ้นทะเบียนจากหน่วยงานราชการ ประกอบด้วย สหกรณ์การเกษตร กลุ่มเกษตรกร วิสาหกิจชุมชน และศูนย์ข้าวชุมชนที่รวบรวมข้าวเปลือกในปี ปีการผลิต ๒๕๖๒/๖๓ จากเกษตรกรตามข้อ ๖.๑.๑

๖.๑.๓ เกษตรกรหรือสถาบันเกษตรกรที่ประสงค์จะขอรับสินเชื่อจะต้องเป็นเกษตรกรหรือสถาบันลูกค้า ธ.ก.ส. หรือเป็นเกษตรกรทั่วไปหรือสถาบันฯ ซึ่งได้รับการสอบสวนพิจารณาขึ้นทะเบียนเป็นลูกค้า ธ.ก.ส. เพื่อกู้เงินตามโครงการฯ

๖.๑.๔ เกษตรกรหรือสถาบันฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ ต้องมียุ้งฉางหรือสถานที่เก็บข้าวเปลือกที่มั่นคง แข็งแรงเป็นของตนเองเท่านั้น สามารถเก็บรักษาข้าวเปลือกให้อยู่ในสภาพดีไม่เสื่อมคุณภาพ บรรจุข้าวเปลือกในกระสอบป่านหรือถุง Big bag และวางเรียงในยุ้งฉางหรือสถานที่เก็บเพื่อสะดวกในการตรวจสอบ หรือเทกองในยุ้งฉางที่ยกพื้นสูง หรือไซโล (SILO) ทั้งนี้ การเทกองจะต้องมีอุปกรณ์ ระบบการระบายอากาศภายในกองข้าวเพื่อรักษาคุณภาพข้าวเปลือก ไม่ให้เสื่อมสภาพตลอดระยะเวลาโครงการฯ โดย ธ.ก.ส. จะเป็นผู้ตรวจสอบปริมาณคุณภาพข้าวเปลือกที่เข้าร่วมโครงการฯ ก่อนการจ่ายเงินกู้

๖.๑.๕ สมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) และเกษตรกรทั่วไป ที่ประสงค์เข้าร่วมโครงการฯ หากประสงค์จะขอรับสินเชื่อจะต้องไม่มีหนี้ตามโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และฟื้นฟูอาชีพเกษตรกร (ปปน.) (เฉพาะ กฟก. กลุ่มที่ ๑) ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ วันที่ ๒๒ มิถุนายน ๒๕๕๓ และวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑

๖.๑.๖ เกษตรกรหรือสถาบันฯ ที่เข้าร่วมโครงการฯ และขอรับสินเชื่อจะต้องไม่มีพฤติกรรมและหรือผิดเงื่อนไขโครงการฯ ปีการผลิตที่ผ่านมา ดังนี้

๑) ไม่เคยนำข้าวเปลือกที่ใช้เป็นหลักประกันทั้งหมดหรือบางส่วนออกขายโดยไม่ได้รับอนุญาตจาก ธ.ก.ส. และไม่มีเหตุอันควร เป็นผลให้ไม่สามารถชำระคืนเงินกู้ได้ตามกำหนด

๒) ไม่เคยเปลี่ยนข้าวเปลือกที่ใช้เป็นหลักประกันที่คุณภาพดีเป็นข้าวเปลือกคุณภาพต่ำหรือเปลี่ยนชนิดข้าวหรือนำข้าวเปลือกชนิดอื่นที่ราคาถูกกว่ามาปลอมปนประเภทหรือชนิดหรือคุณภาพที่แตกต่างไปจากที่ใช้เป็นหลักประกันไว้กับ ธ.ก.ส.

๓) ไม่เคยมีความประพฤตินำข้าวเปลือกของผู้อื่นมาใช้เป็นหลักประกัน (ให้ผู้อื่นสวมสิทธิ์)

๖.๒ ผู้เข้าร่วมโครงการที่ประสงค์ขอรับสินเชื่อจะต้องจัดทำสัญญากู้เงินกับ ธ.ก.ส. วงเงินกู้สูงสุดของผู้กู้แต่ละรายต้องไม่เกิน ดังนี้

๖.๒.๑ เกษตรกรรายคน กำหนดวงเงินกู้สูงสุดรายละไม่เกิน ๓๐๐,๐๐๐ บาท

๖.๒.๒ สหกรณ์การเกษตร กำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินสหกรณ์ฯ ละ ๓๐๐ ล้านบาท

๖.๒.๓ กลุ่มเกษตรกร กำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินกลุ่มฯ ละ ๒๐ ล้านบาท

๖.๒.๔ วิสาหกิจชุมชนและศูนย์ข้าวชุมชนกำหนดวงเงินกู้สูงสุดไม่เกินแห่งละ ๕ ล้านบาท

ทั้งนี้ จำนวนเงินกู้ของผู้กู้แต่ละรายขึ้นอยู่กับปริมาณ ชนิด และคุณภาพภาพข้าวเปลือกที่นำมาใช้เป็นหลักประกัน และกำหนดการจ่ายเงินกู้ด้วยการโอนเงินเข้าบัญชีของผู้กู้ และเกษตรกรสถาบันเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องเก็บรักษาข้าวเปลือกไม่น้อยกว่า ๓๐ วันจึงจะมีสิทธิ์ได้รับค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าว

๖.๓ หลักประกันในการกู้เงินโครงการฯ ด้านเกษตรกรใช้หลักประกันการรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน สำหรับสถาบันฯ ใช้คณะกรรมการของสถาบันฯ ค่าประกันทั้งคณะร่วมค่าประกัน และใช้ข้าวเปลือกของผู้กู้ที่เก็บรักษาไว้ในยุ้งฉางของตนเอง และ/หรือไซโล เป็นหลักประกันเงินกู้ร่วมด้วยเพื่อลดความเสี่ยงด้านสินเชื่อโครงการฯ เนื่องจากหลักประกันการรับรองรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมกัน และคณะกรรมการของสถาบันฯ ค่าประกันทั้งคณะร่วมค่าประกันอาจมีภาวะค่าประกันหนี้เงินกู้ปกติของเกษตรกรหรือสถาบันฯ อยู่แล้ว

๖.๔ วงเงินสินเชื่อต่อตันและราคาข้าวเปลือกในการจ่ายเงินกู้ โครงการกำหนดวงเงินสินเชื่อต่อตันข้าวเปลือกที่ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๕ สิ่งเจือปนไม่เกินร้อยละ ๒ และกำหนดราคาข้าวเปลือกในการให้สินเชื่อต่อตันในอัตราร้อยละ ๘๐ ของราคาตลาดข้าวเปลือกเฉลี่ยในช่วง ๓ ปีที่ผ่านมา (เดือนกันยายน ๒๕๕๙ ถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๖๒) เป็นราคาให้สินเชื่อของข้าวเปลือกแต่ละประเภท ดังนี้

๖.๔.๑ ข้าวเปลือกหอมมะลิชนิด ๓๖ กรัมขึ้นไปในเขตพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ราคาสินเชื่อ ๑๑,๐๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก

๖.๔.๒ ข้าวเปลือกหอมมะลิชนิด ๓๖ กรัมขึ้นไปนอกเขตพื้นที่ ๒๓ จังหวัด ราคาสินเชื่อ ๙,๙๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก

๖.๔.๓ ข้าวเปลือกเหนียวเมล็ดดียว ราคาสินเชื่อ ๘,๗๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก

๖.๕ ค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือก เพื่อให้ข้าวเปลือกที่เข้าร่วมโครงการมีคุณภาพตามเงื่อนไขโครงการ ได้แก่ ความชื้นไม่เกินร้อยละ ๑๕ สิ่งเจือปนไม่เกินร้อยละ ๒ และการรักษาคุณภาพข้าวเปลือกระหว่างเก็บในระยะเวลาโครงการ เช่น การลดความชื้น ค่าถุง Big bag ค่าแรงงานขนข้าว ฯลฯ กำหนดให้ผู้เข้าร่วมโครงการได้รับค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวในอัตรา ๑,๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก โดยเกษตรกรที่เก็บข้าวเปลือกในยุ้งฉางตนเองได้รับเต็มจำนวน สำหรับสถาบันเกษตรกรที่รับซื้อข้าวเข้าโครงการได้รับในอัตรา ๑,๐๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือกและเกษตรกรผู้ขายข้าวได้รับในอัตรา ๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก โดยกำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายให้ผู้เข้าร่วมโครงการ ดังนี้

๖.๕.๑ ด้านเกษตรกร จ่ายให้พร้อมการจ่ายเงินกู้อัตรา ๑,๐๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือกเมื่อเก็บข้าวเปลือกครบ ๓๐ วัน และชำระหนี้เสร็จสิ้นจะจ่ายส่วนที่เหลืออัตรา ๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือก

๖.๕.๒ ด้านสถาบันเกษตรกร จ่ายให้พร้อมการจ่ายเงินกู้อัตรา ๑,๐๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือกโดยสถาบันฯ จะต้องจัดสรรให้เกษตรกรที่ขายข้าวเปลือกให้สถาบันฯ อัตราตันละ ๕๐๐ บาท เมื่อเก็บข้าวเปลือกครบ ๓๐ วัน และชำระหนี้เสร็จสิ้นจะจ่ายส่วนที่เหลืออัตรา ๕๐๐ บาทต่อตันข้าวเปลือกให้สถาบันฯ

๗. งบประมาณ ระบุลักษณะเงินที่จะขอรับจัดสรรเพื่อใช้จ่าย ได้แก่ เงินหมุนเวียน และหรือเงินจ่ายขาด

วงเงินที่ขออนุมัติโครงการฯ ทั้งสิ้น ๑๒,๘๗๐.๗๒ ล้านบาท ประกอบด้วย

๗.๑ วงเงินสินเชื่อที่ ธ.ก.ส. จ่ายให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ๑๐,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท

๗.๒ วงเงินจากกองทุนฯ จ่ายค่าฝากเก็บฯ ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ๑,๕๐๐.๐๐ ล้านบาท

๗.๓ วงเงินจำยคืนและชดเชยจากรัฐบาล ๓๔๐ ล้านบาท ประกอบด้วย

๗.๓.๑ ชดเชยดอกเบี้ยโครงการฯ ๒๔๐.๐๐ ล้านบาท

๗.๓.๒ ค่าบริหารโครงการฯ ร้อยละ ๒ ต่อปีของวงเงินสินเชื่อ (๖ เดือน) ๑๐๐.๐๐ ล้านบาท

๗.๔. กรณีมีการระบายข้าวโครงการฯ รัฐบาลจำยคืนและชดเชยให้ ธ.ก.ส. วงเงิน ๑,๐๓๐.๗๒ ล้านบาท ประกอบด้วย

๗.๔.๑ จำยคืนค่าขนย้ายข้าว ๓๐.๐๐ ล้านบาท

๗.๔.๒ ชดเชยต้นทุนเงินค่าขนย้ายข้าว ๐.๗๒ ล้านบาท

๗.๔.๓ ชดเชยภาระขาดทุนให้ ธ.ก.ส. ในการระบาย ๑,๐๐๐.๐๐ ล้านบาท

ทั้งนี้ ค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเปลือกขอรับจัดสรรจากกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรเพื่อจำยขาดให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ วงเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาท โดย ธ.ก.ส. จะจำยค่าฝากเก็บฯ ให้ผู้เข้าร่วมโครงการฯ ตั้งแต่กระทรวงการคลัง และ คบท. มีมติอนุมัติ

๘. แผนการใช้เงิน

๘.๑ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรงบประมาณกองทุนรวมเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรปีงบประมาณ ๒๕๖๓ วงเงิน ๑,๕๐๐ ล้านบาทเพื่อจำยค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวในอัตราตันละ ๑,๕๐๐ บาทให้ผู้เข้าร่วมโครงการ

๘.๒ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๔ และปีถัดๆ ไปเพื่อรัฐบาลชำระคืนต้นเงินและค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจริงจากการดำเนินโครงการทั้งหมดภายในระยะเวลา ๒ ปี ปีละ ๕๐๐ ล้านบาท ยกเว้นปีที่ ๒ จำยส่วนที่เหลือทั้งหมด ทั้งนี้ ให้นำดอกเบี้ยที่พึงได้รับมาบวกกลับเป็นรายได้ ธ.ก.ส. เพื่อปรับตัวชี้วัดทางการเงินที่เกี่ยวข้อง ตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ และแยกเป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA)

๙. ระยะเวลา

๙.๑ ระยะเวลาดำเนินการ

๙.๑.๑ ระยะเวลาจัดทำสัญญาเงินกู้ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึง วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓ (ภาคใต้ถึงวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๖๓)

๙.๑.๒ กำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้เสร็จสิ้นไม่เกิน ๕ เดือนนับถัดจากเดือนรับเงินกู้ และเมื่อกำหนดชำระคืนหากราคาตลาดต่ำกว่าวงเงินสินเชื่อต่อต้นสามารถขยายเวลาชำระคืนไม่เกิน ๓ คราวๆ ละ ๑ เดือนภายในระยะเวลาโครงการฯ

๙.๒ ระยะเวลาโครงการ ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ ถึงวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๓

๑๐. แผนการส่งคืนเงินของกองทุน -

๑๑. หน่วยงานรับผิดชอบ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ธ.ก.ส.

๑๒. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

๑๒.๑ ชะลอปริมาณข้าวเปลือกในช่วงผลผลิตออกสู่ตลาดในฤดูเก็บเกี่ยวไม่เกินความต้องการตลาดซึ่งจะทำให้ราคาตลาดข้าวเปลือกมีโอกาสปรับตัวสูงขึ้น

๑๒.๒ เกษตรกรมีช่องทางเลือกในการตัดสินใจที่จะจำหน่ายหรือเก็บรักษาข้าวเปลือกของตนเองไว้ที่ยังฉางซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจ และสร้างวินัยให้เกษตรกรผลิตข้าวเปลือก และเก็บรักษาข้าวเปลือกให้มีคุณภาพ

๑๓. ตัวชี้วัดความสำเร็จ

เป้าหมายความสำเร็จของโครงการฯ ที่กำหนดมิได้ขึ้นอยู่กับจำนวนเงินที่จ่ายเงินกู้ตามโครงการสินเชื่อชะลอการขายข้าวเปลือกนาปี แต่ภายหลังจากดำเนินโครงการแล้วราคาข้าวเปลือกในท้องตลาดมีราคาปรับสูงขึ้นกว่าวงเงินให้สินเชื่อต่อตันและเกษตรกรมีการผลิตและเก็บรักษาข้าวเปลือกให้มีคุณภาพสูงขึ้นนั้น แสดงว่าโครงการดังกล่าวประสบความสำเร็จ ถึงแม้การดำเนินงานโครงการไม่เป็นไปตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ก็ตาม

๑๔. ปัญหาอุปสรรค กรอบแนวทางการจัดการปัญหาหรือความเสี่ยงของโครงการ

๑๔.๑ ระยะเวลาเริ่มดำเนินโครงการอยู่ในช่วงที่เกษตรกรเริ่มเก็บเกี่ยวแล้ว ซึ่งเกษตรกรอาจนำ ข้าวเปลือกขายออกสู่ตลาด อาจส่งผลให้เกษตรกรนำข้าวเปลือกเข้าร่วมโครงการน้อย จึงจ่ายค่าฝากเก็บและรักษาคุณภาพข้าวเพื่อสร้างแรงจูงใจให้ผู้เข้าร่วมโครงการ

๑๔.๒ ในช่วงเก็บข้าวเปลือกราคาตามโครงการเกษตรกรต้องการสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายระหว่างรอราคา จึงจำเป็นต้องรับภาระดอกเบี้ยเงินกู้แทนผู้เข้าร่วมโครงการ

๑๕. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๕.๑ ราคาข้าวเปลือกมีเสถียรภาพส่งผลให้เกษตรกรมีความมั่นคงด้านราคาข้าวเปลือกที่จะขายออกสู่ตลาด

๑๕.๒ รัฐบาลใช้งบประมาณในการจ่ายส่วนต่างราคาประกันรายได้ข้าวลดลง เนื่องจากราคาข้าวเปลือกในตลาดมีโอกาสเพิ่มสูงขึ้น

(กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และ ธ.ก.ส.)